

tussen haakjes

**inspiratie om mee
sociale beweging te maken
2012/2 ■■■■■■**

Woord vooraf

Moge uw Geest, God,
de mensen dromen brengen.
Geen bedrieglijke,
onaangenaam bevreemdende en
van U en van de mensen
vervreemdende dromen,
maar:
mooie dromen,
die morgen
waargemaakt kunnen worden.
Dromen die morgen geen droom meer zijn.
Dat zou pas
een droom zijn.

[Dom Helder Camara]

Deze (Tussen Haakjes) wil u, lezer, de kans geven,
om wat te dromen, te verwijlen bij uw roeping, uw opdracht,
uw wensen en verlangens
en die van de beweging waarin u actief bent
om daarna wat meer geïnspireerd, wat meer bezield
aan de slag te gaan en uw dromen waar te maken.

Neem gerust de tijd om wat te dromen.
Het is geen verloren tijd.
Integendeel, misschien is het wel de meest vruchtbare tijd.

Tussen haakjes is een initiatief van de
pastorale ploeg van
ACW Verbond Brussel-Halle-Vilvoorde
Pletinckxstraat 19
1000 Brussel
Tel: 02/557 87 71

PS. Deze en vorige (tussen haakjes) zijn ook te vinden
op het internet: acw.be/regiobrusseel/leeszaal

Brood en spelen

De Romeinse keizers wisten het al
'Panem et circences'.

Met schouwspelen en voedsel krijg je de burgers op je hand:
wedrennen, gladiatorenengevechten,
theater en brooduitdelingen.

Vandaag is het niet de koning of de premier die ze stuurt
maar de drijvende marktlogica hanteert dezelfde trucs.

De 'spelen' heten vandaag:

Witse- of Thuisdagen.

Ze brengen massa's op de been.

Muziek en cultuur worden per SMS en rode knop
digitaal door het volk beslist.

Je consumeert gewoon je vrije tijd.

Merken bepalen het ritme.

Mediabedrijven en zenders
verspreiden de blijde boodschap.

Het 'brood' is vandaag:

de belofte voor 'minder lasten',
het beleid van premies en cheques
dat alles nog complexer maakt.

De eerste Christenen gingen ondergronds

- de catacomben in -

misschien moeten wij vandaag
ook even de catacomben in.

Bukken en bezinnen...

Maar blijven doordoen, samenkomen,

het vuur brandend houden,

blijven werken aan betere tijden,

aan tegenstroom en verzet,

voorbereid zijn

en niet ontkennen dat we blijven geloven

dat liefde sterker is dan haat

dat leven overwint op dood.

Beginnen

Een dag beginnen,
je werk beginnen,
je studie beginnen,
opnieuw beginnen na een ruzie,
na een misverstand,
na een ziekte...
Ons leven is een voortdurend beginnen.
Elk begin wordt gekenmerkt door
hoop, verwachting en belofte.
Bij elk begin wordt het leven
nieuw, aantrekkelijk, spannend.
Elk begin draagt enigszins de vervulling
van wat het belooft,
maar over elk begin werpt ook
de onzekerheid haar schaduw.
Wie heeft er niet al eens gezegd:
'Was ik daar maar niet over begonnen.'
Als we aan iets nieuws beginnen,
valt niet te voorzien
wat ervan terecht zal komen.
Al geven we vaak iets op,
toch laten we het nooit daarbij.
We beginnen altijd weer opnieuw.
Zo krijgt ons leven gestalte.
Wie in staat is te herbeginnen,
is ook in staat te leven.
Een nieuw begin
is als een nieuwe geboorte.

[Erik Stynen]

Kerstwens

Het is Kerstmis voor ons
telkens als we een traan wegnemen bij verdriet,
als we vrede sluiten en haat vergeten,
telkens als we miserie helpen verlichten,
als wij een woord van liefde spreken.

Het is Kerstmis voor ons
telkens als we nieuwe hoop geven,
als we iets goed zeggen van onze naaste,
telkens als we een glimlach doen geboren worden,
als we ons leven kunnen aanvaarden, en ook pijn.

Het is Kerstmis voor ons
telkens als wij een zieke bezoeken en vreugde brengen,
als we ziek zijn in een geest van offer beleven,
telkens als we van het beste dat we hebben meedelen
en geven kunnen aan de mens in nood.

Het is Kerstmis voor ons
telkens als God de kans krijgt
om in ons leven mens te zijn.

Een brief van Jezus

Goede dag, zoals jullie weten, nadert mijn verjaardag. Ieder jaar is er een groot feest voor mij. En ik ben er van overtuigd dat dit feestelijk gebeuren ook dit jaar zal plaatsvinden.

In die periode gaat iedereen 'shoppen', iedereen koopt geschenken. Er is volop reclame op de radio, TV en in de winkels en dat vermeerdert nog naarmate mijn verjaardag nadert.

Het doet wel deugd te weten dat - tenminste één keer per jaar - vele mensen blijkbaar nog aan mij denken. Dank u wel!!!

Maar toch ...

Als mensen in de beginperiode nog bleken te begrijpen waar het kerstfeest echt om gaat, en dat ze niet bang waren om zelf ook de handen uit de mouwen te steken voor de anderen, dan merk ik nu dat de meeste mensen zich minder en minder schijnen te herinneren wat de precieze reden is van dit feest. Families en vrienden komen inderdaad samen om zich te amuseren, maar ze kennen de 'ware' betekenis van het feest niet meer.

Zo herinner ik mij dat er vorig jaar een groot banket plaatsvond. De tafel was gedekt met uitgelezen spijzen, met cava of champagne, met tapa's en oesters, met taarten, met fruit en chocolade. De kamer was schitterend versierd, met een dennenboom, helemaal uitgedost met gouden ballen en lichtjes.

Onder de kerstboom lagen pakjes in verschillende grootte en met strikken erom heen.

Maar weet je wat zo raar was? Ik was niet uitgenodigd!!!

In theorie was ik de eregast, maar niemand had aan mij gedacht en dus hadden ze me geen uitnodiging gestuurd.

Ze lieten me buiten staan (net zoals 2000 jaar geleden) en sloegen de deur voor mijn neus dicht.

Omdat ze me niet uitgenodigd hadden, besloot ik van op straat door de verlichte vensters alles te volgen.

Iedereen dronk overvloedig, sommigen zelfs een beetje té veel.
Anderen haalden grappen uit om iedereen te doen lachen.
Kortom, het was een geslaagd feest voor de aanwezigen.
Als topmoment van de avond deed een dik heerschap zijn intrede,
gekleed in een rood pak en een witte baard. Hij lachte en wuifde
naar iedereen en ging toen in de sofa zitten.
De kinderen dansten en juichten: ‘Kerstman! Kerstman!’
Het leek alsof het feest ter zijner ere plaatsvond!?

Om middernacht begonnen ze elkaar te omhelzen en te zoenen.
Daar stond ik dan, op straat... Niemand kwam mij omhelzen...
Toen begonnen ze geschenken uit te wisselen.
De pakjes werden één voor één opengemaakt, met de grootste
opwinding tot gevolg.
Ik keek onder de boom, maar er lag geen enkel pakje meer. Zelfs
dat hadden ze uit het oog verloren, een pakje voor het kerstkind.
Toen begreep ik pas, dat ik op mijn eigen feest niet gewenst was.
Ik ben dan maar stilletjes vertrokken.
Ieder jaar wordt het erger: de mensen denken alleen nog aan eten
en drinken en cadeautjes.
En niemand denkt nog aan hoe het ooit begon.

Mijn grootste wens voor het kerstfeest dit jaar is dat jullie mij te-
rug willen opnemen in jullie leven, dat jullie mij zouden herken-
nen in het gelaat van de uitgestotene, de herders van deze tijd.

Talrijk zijn degenen die dit vorig jaar vergeten waren.
Misschien moet ikzelf dit jaar een feest organiseren.
Ik hoop dat jullie er talrijk aanwezig zullen zijn.

Weet dat ik veel van jullie hou!

Jezus.

Een engel van God 1

In die dagen kwam Elia na een tocht van een dag
in de woestijn bij een bremstruik.

Hij zette zich eronder neer.

Hij verlangde te sterven en zei:

‘Het wordt mij teveel, Heer,

laat mij sterven want ik ben niet beter dan mijn vaderen.’

Daarop ging hij onder de bremstruik liggen en sliep in.

Maar opeens stiet een engel hem aan en zei tot hem:

‘Sta op en eet.’

Hij keek op

en daar zag hij aan zijn hoofdeinde
een koek, op gloeiende stenen gebakken,
en een kruik water.

Hij at

en dronk en legde zich weer te ruste.

Maar opnieuw, voor de tweede maal

stiet de engel van de Heer hem aan en zei:

‘Sta op en eet; anders gaat de reis uw krachten te boven.’

Toen stond hij op, at en dronk

en, gesterkt door het voedsel,

liep hij veertig dagen en nachten

tot hij de berg van God, de Horeb, bereikte.

[1 Koningen 19,4-8]

Een engel van God 2

Je hebt niets gezegd.
Alleen geluisterd,
urenlang
tot mijn verhaal ten einde was.

Alles mocht ik aan je kwijt:
het opgekropte zeer,
de flarden van ontgoocheling
en van gekwetst vertrouwen.

Van de grote puzzel
van gevoelens en ervaringen
die mijn leven tekenen,
mocht ik zelf
de stukken openleggen.

Stilaan kwam weer licht
op de weg die voor me ligt.
Kom, zei je dan,
eet nog wat.
Je moet sterk staan.
Je was er voor mij,
engel van God.

Je hebt mij aan mezelf
teruggegeven.

[bij 1 Koningen 19,4-8 door Carlos Desoete]

Er is een kindeke

Er is een kindeke geboren op aard.
Het is niet gelijk.
Het mag van het leven
niet veel verwachten.

Er is een kindeke geboren op aard.
Het leeft in armoede.
Het woont in een ongezond huis,
in een ruige buurt.

Er is een kindeke geboren op aard.
Papa en mama hebben te weinig geld.
Zij hebben stress,
ze leven ongezond.

Er is een kindeke geboren op aard.
Het eten zal vet zijn en goedkoop.
Het zal meer ziek zijn dan een ander kind,
en rapper doodgaan.

Er is een kindeke geboren op aard.
Het is niet gelijk.
Het mag van het leven
niet veel verwachten.

Ik bid dat het kind geboren wordt
dat geneest;
dat het kindeke, en zijn papa en zijn mama,
gelijk maakt en waardeert.

Ik bid dat de mens geboren wordt
die geneest
van de kortzichtige persoonlijke pogingen
om de eigen toekomst veilig te stellen.

Ik bid dat de mens geboren wordt
die geneest van de blindheid
voor de broer, voor de zus;
die weer leert: 'Wij zijn elkaars behoeder'.

Ik bid dat de mens geboren wordt
die hoop geeft, die de klacht hoort,
die de mens in eer herstelt,
die de kracht geeft om met zijn broeder,
met zijn zuster 'het niemand zijn' te keren.

Ik bid dat dat kindeke mag groeien
in mijn hart, in ons hart.

Op weg naar Emmaüs

Wij zijn al zo lang op weg
weg van de stad van onze hoop
naar een dorp waar het beter moet zijn

geloofden we niet dat we de angst konden overwinnen,
de angst van de oude tariefarbeidster om ziek verklaard te worden
de angst van het Turkse meisje
om uitgewezen te worden,
de angst van de opgejaagde zieke
om opgenomen te worden
voor altijd

Wij zijn al zo lang op weg
dezelfde verkeerde kant op
weg van de stad van onze hoop
naar het dorp waar water moet zijn

Dachten we niet dat wij vrij waren en bevrijden konden
al die stakkers
het arbeiderskind dat blijft zitten en straf krijgt
de jongen op zijn brommer
veroordeeld tot het verkeerde werk
een leven lang
de man die doof en stom is
in het verkeerde land
op het verkeerde moment
stom gemaakt door het werk
voor brood alleen
een leven lang

Wij waren al zo lang op weg
dezelfde verkeerde kant op
weg van de stad van onze hoop
die daar nog begraven ligt

Toen ontmoetten we iemand
die zijn brood met ons deelde
die het nieuwe water toonde
hier in de stad van onze hoop
ik ben het water
jij bent het water
hij is het water
zij is het water

Toen keerden wij om en gingen
naar de stad van de begraven hoop
op naar Jeruzalem

Die met het water gaat mee
die met het brood gaat mee
wij zullen het water vinden
wij zullen het water zijn

Ik ben het water des levens
jij bent het water des levens
wij zijn het water des levens
gij zijt het water des levens
wij zullen het water vinden
wij zullen het water zijn

[Dorothee Solle]

Vasten

Veertig dagen werken aan ommekeer.

Een kostbare inzet: voor anderen, voor onszelf.

Niet meer de dominantie van 'willen zien en gezien worden'.

Niet meer onszelf in het centrum

of 'de ander in dienst van ons eigen project'.

Onszelf intomen om te horen, te luisteren.

Met de a(A)nder in het centrum: waarderen en aanmoedigen.

Horen en onszelf 'in dienst van het project van de a(A)nder'.

Het is horen om anders te zien:

Het stil maken om anders te doen en te leven.

Niet meer van alles 'bezit en geld' willen maken,

Niet meer overal 'macht en praal' willen verwerven.

Niet meer altijd uit zijn op 'eigen aanzien en eer'. (Lucas 4, 1-13)

'Ik wil nieuwe mensen, ik wil een nieuwe samenleving',

zegt Jezus in het bekoringsverhaal.

Wie het evangelie hoort en er naar leeft,

zal de verleiding van 'willen zien en gezien worden' afwenden.

Maken we onze vastentijd tot een tijd die iets uithaalt voor anderen en voor onszelf?

Wie hoort, zal 'leven in overvloed' en 'Broederlijk Delen'.

[naar Jean-Paul Vermassen]

Werk

Als u door smart wordt overmand, werk.

Als teleurstellingen opdagen, werk.

Als het geloof wankelt

en het verstand geen uitweg ziet,

ga dan gewoon aan het werk.

Wat er ook schort:

werk met vertrouwen.

Werk is het beste geneesmiddel,

dat zowel geestelijke als lichamelijke

beproevingen geneest.

Kruisweg

Langs de kruisweg van de werkzoekende,
langs de kruisweg van de zieke en zorgbehoevende,
langs de kruisweg van de arme en de eenzame,
langs de kruisweg van vierde en derde wereld
sta jij met jouw dagelijkse inzet om mee te dragen,
sta jij, gelukkig met anderen, want 'ik'
houd nooit vol ten einde toe.

Langs de kruisweg van vele mensen
zie je hopelijk nog het concrete gelaat,
van pijn vertrokken. Het besef dat het
om concrete mensen gaat,
motiveert om door te gaan.
En als ook jij een kruisweg gaat ...?
omwille van schuld of mislukking,
omwille van moeizame inzet,
omwille van onbegrip en ongeduld.

Als ook jij een kruisweg gaat ...
ook dan is er iemand
in het goddelijke spoor
van liefde ten einde toe:
een Jezus vandaag, zodat je gelooft,
dat geen steen te zwaar is om weg te rollen,
zodat leven weer mogelijk is.

'k wens dat je Jezus ziet,
dat je verder samen Jezus bent!
Een goeie Pasen gewenst!

[Luc Vandenabeele]

Wie is God voor jou

God is nooit te vatten.
Als we denken hem te doorgronden,
ontglipt hij ons weer.

God is Vader en Moeder,
vol scheppende goedheid voor elke mens,
door zijn genade mogen wij Hem ontmoeten.
Christenen zijn gegrepen door zijn genade.

God is Zoon.
In Jezus mogen wij God onder de mensen weten.
De aandacht van Jezus voor elke mens,
getuigt van een grenzeloze liefde.
Christenen zijn gegrepen door die liefde.

God is Geest.
In elke mens gegrepen door Gods liefde,
vinden we een vleugje God.
We worden aanstekelijke mensen,
verrassend nieuw en toch bekend.
Christenen zijn gegrepen door de Geest.

God is mens.
We mogen voor onze partner,
onze kinderen, onze familie,
onze collega's en vrienden,
maar ook voor onze vijanden,
een glimp van God in ons dragen.

God is nooit te vatten.

Allerheiligen/Allerzielen

De pijn van sterven is niet voor iedereen gelijk.
De één wordt meer en harder getroffen dan de ander.
Er is zo'n groot verschil tussen een veel te vroege dood
en een zachtjes uit het leven wegglijden,
tussen een plots sterven en een stap na stap heengaan,
tussen een hard en pijnlijk weggerukt worden
en een menselijk heengaan.
Nee, het is niet voor iedereen gelijk.
Als sommigen meer dan eens in korte tijd
met sterven worden geconfronteerd...
Toch is het voor iedereen pijn,
een rouwen dat lang, soms levenslang duurt,
ook als de scherpste kanten zijn afgerond.

Elk sterven verraadt echter diep menselijke verlangens
die de verschillen tussen levensovertuigingen overbruggen:
het verlangen om zo pijnloos mogelijk te sterven,
het verlangen om in openheid en in kwetsbaarheid
met elkaar te kunnen spreken,
het verlangen om in dankbaarheid
bewust afscheid te kunnen nemen,
het verlangen om voor altijd op één of andere manier
met de gestorvene verbonden te zijn,
het verlangen om bij minstens één iemand
terecht te kunnen met je pijn en gemis.

Is er inderdaad niet vooral
dat verlangen naar nabijheid,
iemand of Iemand die ten volle antwoord is
op pijn, gemis en menselijke verlangens?
Iemand die het draagbaar en haalbaar maakt...

Dat wij elkaar doorheen alles nabij zouden zijn...

[Luc Vandenabeele]

Gebrek aan moed

Het belangrijkste probleem in de huidige samenleving is gebrek aan moed.

Toen men aan Mahatma Ghandi vroeg:

‘Welke eigenschap is het belangrijkste in de geestelijke zoektocht?’ was zijn antwoord:

‘Moed, wees dapper.’

Het is niet openbaring,
het is niet visie hebben,
het is niet geloof hebben, neen,
het is durven.

Als je een onbekende zee gaat bevaren, zoals Columbus deed, dan krijg je allereerst af te rekenen met goeroes.

Die zeggen dan:

‘Ik heb een schip, probeer mijn schip maar en laten we de zee oversteken’.

Op die manier ervaar je zelf niets meer.

Aan de ene kant moet je zelf met je eigen boot varen, aan de andere kant moet je je overgeven aan God en de wind volgen.

Tussen die twee soorten energie moet je balanceren.

Met moed.

[Paulo Coelho, Pelgrim in het leven. Brazilië]

Voor onze stad

Voor onze stad bidden wij
om vrede in haar straten!

Laat het een plaats zijn,
waar uw Naam kan wonen,
vol erbarmen met wie rondgaan in ellende
en genadig voor wie behoeftig is,
voor wie geen troost bestaat.

Laat het een plaats zijn,
goedertieren
in een wijs beleid en goed bestuur
dat weet heeft van gerechtigheid.
Trouw in verzet
tegen wat mensen knecht en buitensluit.

Om vrede in haar straten bidden wij,
waar elke vreemdeling kan zijn
een engel van uw vrede.

Laat het een plaats zijn,
waar wanhoop niet meer wil wonen,
waar Gij met onze handen
tranen afwist en de dood bestrijdt.
Dan kan uw Naam hier wonen.

[Sytze de Vries]

Sta eens stil

Wakker worden,
open ogen voor het ongeziene lijden
van vertrapte mensen.
Helderheid van geest
die het spel van elk voor zich doorziet.

Open oren
voor de vraag achter de woorden,
voor het roepen dat gesmoord,
voor het nieuws dat wordt verzwegen.

Open oog en oor
voor de botten van hoop die ontluiken
als groene twijgen in volle winter;
de kleine stappen naar vrede,
de inzet die gratis is,
het groeien van verbondenheid,
het niet meer zwijgen
van kleine mensen.

Open hart voor de Stem
die vanuit mensen en structuren
diep in jou blijft roepen
tot je opstaat,
een keuze
en de ommekeer maakt
naar God en mensen toe.

Wakker worden en opstaan
met zijn kracht in je hart en handen.
Mens worden.

[Carlos Desoete]

Een goed mens

De bisschop van Digne leefde als een sober, maar gastvrij man. Zijn huis stond open voor armen en daklozen, en voor elke hongerige gast werd de tafel feestelijk gedekt. In het midden prijkte een grote zilveren kandelaar en naast het sobere servies lag prachtig zilveren bestek. Ook deze kostbare erfstukken wilde de bisschop met zijn gasten delen.

Op zekere dag echter bleek na de maaltijd alle mooie bestek van tafel verdwenen. De huishoudster van de bisschop alarmeerde de politie en niet lang daarna werd een zwerver met het gestolen zilveren aangetroffen.

De bisschop voelde zich beschaamd door de actie van de huishoudster. 'Is dat zilver dan van ons?', vroeg hij. 'Behoort niet alles toe aan de armen?'

Toen werd de zwerver met zijn buit door een agent naar het huis van de bisschop gebracht. 'Ik ben blij je te zien,' zei de bisschop tegen de man. 'Graag had ik je ook mijn zilveren kandelaar gegeven. Waarom heb je die laten staan?' Onthutst vroeg de politiemans aan de bisschop of deze hem werkelijk zelf het tafelzilver had gegeven?

'Als u denkt dat hij het van hier gestolen heeft, vergist u zich, want deze man is mijn gast,' zei de bisschop. En hij bracht de politiemans naar de deur en gaf de zwerver zijn vrijheid terug. 'Maar voordat je weggaat, mijn vriend, geef ik je ook deze kandelaar cadeau,' zei de bisschop. Beschaamd en bevend over zijn hele lichaam liet de arme man de kostbare kandelaar in zijn hand duwen, want hij beseftte niet wat hem hier overkwam. 'Ga in vrede, mijn vriend,' zei de bisschop, 'mijn deur staat altijd voor je open. En vergeet nooit dat je mij beloofd hebt dit zilver te gebruiken om een goed mens te worden.'

Ofschoon de zwerver zich zo'n belofte niet kon herinneren was hij zo diep geraakt door het gebaar van de bisschop dat hij werkelijk een goed mens werd.

[Victor Hugo]

Weg van de hoop

Diep in onszelf dragen we hoop:
als dat niet het geval is,
is er geen hoop.

Hoop is de kwaliteit van de ziel
en hangt niet af
van wat er in de wereld gebeurt.

Hoop is niet voorspellen of vooruitzien.
Het is een gerichtheid van de geest,
een gerichtheid van het hart,
voorbij de horizon verankerd.

Hoop in deze diepe en krachtige betekenis
is niet hetzelfde als vreugde
omdat alles goed gaat
of bereidheid je in te zetten
voor wat succes heeft.

Hoop is ergens voor werken
omdat het goed is,
niet alleen omdat het kans van slagen heeft.

Hoop is niet hetzelfde als optimisme,
evenmin de overtuiging
dat iets goed zal aflopen.
Wel de zekerheid dat iets zinvol is
afgezien van de afloop,
het resultaat.

[Vaclav Havel (1936-2011)]

Tegenover ondragelijk lijden

Tegenover het lijden,
het meest ondragelijke,
het harde, het onverwachte,
het echt niet te voorziene,
het brute en het onmenselijke,
het tegennatuurlijke
staat elke mens machteloos,
verslagen en ontdaan.

Altijd zijn er woorden te weinig
om pijn en verlies,
om moeite en moedeloosheid,
om begrijpelijke en niet te beantwoorden
vraagtekens te verwoorden.

De neiging bekruipt om te zoeken
naar schuld en oorzaak, alsof we daardoor
weer greep krijgen op het gebeuren.

Het is niet zo vanzelfsprekend
om meteen naar het geloof terug te grijpen.
Het klinkt zo onverstaanbaar in de zwaarste miserie
dat God zomaar eindeloos barmhartig is.

We kunnen ons vaak hoogstens vastklampen
aan het kruis waaraan ook Jezus van Nazareth uitriep:
'Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.',
zich eenzaam en verlaten voelde en het antwoord
op het zware lijden niet meer zag.

Wij kunnen schuilen bij elkaar
in warme verbondenheid,
in troostende woorden en in veel luisteren
en in diep en zoekend nabij zijn.

Meeleven en dit volhouden is
zo wezenlijk belangrijk.

[Luc Vandabeele] na het busongeval in Zwitserland op 13 maart 2012
waarbij 22 kinderen en 6 begeleiders om het leven kwamen.

Sterk

De steen is sterk,
    maar het ijzer breekt hem
Het ijzer is sterk,
    maar het vuur smelt het.
Het vuur is sterk,
    maar het water blust het.
Het water is sterk,
    maar de zon verdampt het.
De zon is sterk,
    maar de wolk verduistert haar.
De wolk is sterk,
    maar de wind drijft haar voort.
De wind is sterk,
    maar de mens weerstaat hem.
De mens is sterk,
    maar de dood slaat hem neer.
De dood is sterk,
    maar sterker dan de dood is de liefde.
De liefde vergaat nimmer meer.

[gebed uit Irak]

Het grote geheim

Het grote geheim van alle leven
ligt samengevat
in een kleine graankorrel.
Als die in de aarde valt en sterft
brengt hij veel vrucht voort,
en maakt hij leven mogelijk voor velen.
Als hij niet sterft,
blijft hij alleen,
dor,
onvruchtbaar
en levenloos.
Er is moed nodig
om dat te geloven
metterdaad.
Moed en groot vertrouwen
dat in de grond
God
de mens nog altijd niet vergeten is.

bij Johannes 12, 20-33:

‘Als de graankorrel niet in de aarde valt, blijft hij alleen. Maar als hij sterft levert hij veel vrucht op.’

[Carlos Desoete]

Eindelijk

Met Jezus was er eindelijk iemand gekomen die zei:
arme mensen zijn zalig.

En niet: wie geld heeft, die is gelukkig!

Eindelijk zei iemand: hou ook van je vijanden!

En niet: knoop ze op.

Eindelijk zei iemand: de eersten zullen de laatsten zijn!

En niet: alles blijft bij het oude.

Eindelijk zei iemand: wie zijn leven waagt en verliest,
die zal het juist winnen!

En niet: pas maar op, wees toch voorzichtig...

Eindelijk zei iemand: jullie zijn het zout der aarde.

En niet: jullie zijn de crème de la crème,
het neusje van de zalm...

Eindelijk was iemand gekomen,
die stierf zoals hij had geleefd.

[uit de Nikolia-kirche Dresden]

Tochtgenoten

Tochtgenoot wordt hij, die eerlijk zijn vriendschap toezegt aan wie ontgoocheld is over de onoprechtheid van mensen en niet langer in een gegeven woord kan geloven.

Tochtgenoot wordt hij die een gevoel van beschutting geeft aan wie angstig is en zich weerloos voelt tegenover het onbekende dat hem wacht.

Tochtgenoot wordt hij die enthousiast kan geven om het nogmaals te wagen aan wie moedeloos, na zoveel nederlagen, de strijd voor goed zou staken.

God, Gij nodigt ons uit tochtgenoot te zijn voor elkaar. Gij wijst ons de weg naar elkaar op onze tocht. Laat ons steeds aanvoelen dat Gij onze stappen leidt en dat Gij naast ons gaat.

Maak ons aandachtig, God, voor alle tochtgenoten, dat wij elkaar aanvullen met luisteren en dragen, met zorgen voor de minsten en laten uitspreken wat moeilijk te zeggen valt.

Wees Gij, het Licht langs onze weg, God, zodat wij noden zien en tot hulp gereed zijn.
Wees ook het Licht voor ons, dat uitzicht geeft en dat ons maakt tot mensen van hoop.--Amen.

Zand en Steen

Er waren eens twee vrienden die door de woestijn liepen. Op een moment tijdens de reis kregen ze ruzie en de ene vriend sloeg de ander in het gezicht. Degene die geslagen werd was gekwetst, maar zonder iets te zeggen schreef hij in het zand:

‘Vandaag sloeg mijn beste vriend mij in het gezicht’.

Zij liepen verder totdat zij een oase vonden, waar zij besloten een bad te nemen. Degene die was geslagen, raakte vast in modder en dreigde te verdrinken, maar zijn vriend redde hem.

Nadat hij was bijgekomen, schreef hij op een steen:

‘Vandaag redde mijn beste vriend mijn leven’.

De vriend die had geslagen en zijn beste vriend had gered vroeg hem: ‘Nadat ik je had geslagen, schreef je in het zand en nu schrijf je op een steen, waarom?’

De andere vriend antwoordde: ‘Als iemand ons pijn doet moeten we het in zand schrijven waar de wind van vergeving het kan uitwissen. Maar als iemand iets goeds doet voor ons, moeten we het in steen graveren, waar geen wind het ooit kan uitwissen’.

Leven als christen

Leven als christen is voortdurend, dag na dag,
de weg van de bekering gaan;
is kiezen om niet voor jezelf te leven,
optornen tegen de tijdstroom van het elk voor zich,
van gemakzucht en egoïsme.

Leven als christen is luisteren naar Gods woord
zoals het vandaag hoorbaar is in mensen en situaties;
is je leven afstemmen op Hem
en van je doen en laten
een vervolgverhaal maken
van wat in de Schrift te lezen staat.

Leven als christen is proberen
om dat woord van God dan ook te doen,
al was het maar dat kleine beetje
dat je van het evangelie al begrepen hebt;
is van je leven een offerande maken,
opdat alles wat je doet mag bijdragen
tot beter samenleven voor allen.

Over zo'n leven zegt Jezus dan ook:
'Dat is nu mijn lichaam. Dat is nu mijn bloed.'
Wij zijn de levende belichaming van zijn liefde,
zijn aanwezigheid in deze tijd.
Waar zou Hij anders te zien zijn
dan in mensen die blijven doen zoals Hij:
eucharistie vieren én leven.

[Carlos Desoete]

Waar halen jullie het

Waar halen die vele vrijwilligers en beroepskrachten de energie om zich in te zetten voor gehandicapte medemensen?

Omdat ze hen fantastische mensen vinden.

En omdat samen iets voor een ander doen deugd doet.

Van waar de drang van bewegingen om in de buurt wijkontmoetingen te organiseren?

Wanneer burens elkaar kennen wordt het er plezierig wonen.

En omdat samen iets voor een ander doen deugd doet.

Waar halen de vakbondsmilitanten het lef om voor anderen op het werk hun nek uit te steken?

Omdat zij vinden dat elke werknemer de moeite waard is.

En omdat samen iets voor een ander doen deugd doet.

Waar halen verscheidene organisaties het lef om de plaatselijke mistoestanden op de korrel te nemen?

Omdat deze mensen geen willoze burgers zijn.

En omdat samen iets voor een ander doen deugd doet.

Waar halen Ziekenzorg CM vrijwilligers de energie om met zoveel zieken op vakantie te gaan?

Omdat ook zieken er graag bijhoren.

En omdat samen iets voor een ander doen deugd doet.

Waar halen de monitoren van Kazou het enthousiasme om met zoveel kinderen op kamp te gaan de volgende maanden?

Omdat elk kind hun aandacht verdient.

En omdat samen iets voor een ander doen deugd doet.

Waar halen al die mensen die wijsheid?

Waar zit de bron van al die deugd?

Wie heeft die mensen zo gemaakt?

Misschien zijn het hun ouders, hun omgeving, hun grote voorbeelden of innerlijke kracht! En misschien is er Iemand, ik durf hem God noemen, die ons met elkaar wil verbinden en die in ons oor fluistert: Elke mens is een schat.

Het is aan zijn medemens om deze schat te ontdekken.

Hoezo gehandicapt

Als jij de mens niet ziet
maar wel zijn handicap
wie is er dan blind?

Als jij die schreeuw om
gelijkheid niet hoort,
wie is er dan doof?

Als jij je niet open stelt
en ons maar liever buitensluit,
wie heeft er dan een handicap?

Als er in jouw hart en geest
geen plaats is voor je medemens,
wie heeft er dan een
psychisch probleem?

Als voor jou de mensenrechten
slechts tellen voor de enkeling,
wie gaat er dan mank?

Jouw houding naar mensen
met een handicap
kon wel eens de grootste handicap zijn.

Nodig

We hebben dringend mensen nodig
die geschiedenis maken,
die zich niet laten meeslepen door feiten.
Grootmoedige zielen
in een wereld vol eigenbelang.
Sterke geesten
in een eeuw vol middelmatigheid.

Wij hebben dringend meer mensen nodig
die zeggen:
‘Ik zal iets proberen te doen’,
en minder mensen die zeggen:
‘Het is toch allemaal onmogelijk’.
Meer mensen die samenwerken aan een project
en minder die verzuren in alleen maar negatieve kritiek.

We hebben hoogdringend een heleboel handen nodig:
weldoende handen
om het pessimisme te verdrijven,
handen die een vlammetje van recht en vrede aansteken
dat de duisternis van haat en dood verjaagt.

Levensdraad

Ik weet niet of een koorddanser angst heeft.
Hij vertrouwt op het strak gespannen koord
en de evenwichtsbalk in zijn handen.
Hij wandelt sierlijk en lenig
van het ene veilige punt naar het andere.
Zo gaat een mens door het bestaan: stap voor stap,
vertrouwend op het koord van het leven,
zijn levensdraad.

Maar is er ook een tweede punt?
Is er iemand die het koord gespannen houdt?
Als we naar beneden kijken
en alle eventualiteiten onder ogen nemen,
alles wat er kan misgaan, in ons lichaam,
in ons milieu, in onze samenleving,
in ons politiek bestel,
dan hebben we alle redenen om angstig te zijn...

Maar als we de spankracht van het leven voelen
en beseffen dat er een tweede steunpunt moet zijn,
dan hebben we alle redenen om te vertrouwen.

[Manu Verhulst]

Inhoud

Woord vooraf	2
Brood en spelen.....	3
Beginnen.....	4
Kerstwens	5
Een brief van Jezus.....	6
Een engel van God 1	8
Een engel van God 2	9
Er is een kindeke	10
Op weg naar Emmaüs	12
Vasten.....	14
Werk	15
Kruisweg	16
Wie is God voor jou	17
Allerheiligen/Allerzielen.....	18
Gebrek aan moed.....	19
Voor onze stad.....	20
Sta eens stil.....	21
Een goed mens	22
Weg van de hoop.....	23
Tegenover ondragelijk lijden	24
Sterk.....	25
Het grote geheim	26
Eindelijk	27
Tochtgenoten.....	28
Zand en Steen.....	29
Leven als christen.....	30
Waar halen jullie het	31
Hoeho gehandicapt.....	32
Nodig.....	33
Levensdraad	34
Inhoud.....	35

■■■■■■ ..... **goed om weten**

- 6 oktober   ziekenzorg cm, pastorale vorming Wemmel
                         met Christine Bruggeman
5, 10 ,19 oktober startavond WZZ, Brussel, Heverlee, Wemmel
27 november   inspiratienamiddag ACW
                         met Roger Burggraeve
6 januari   kwb driekoningentocht

*(tussen haakjes)
van en voor*

cm

kaj

acv

acw

kwb

okra

pasar

femina

familiehulp

■■■■■■ ziekenzorg cm